

Oxelösund

Samrådsredogörelse
Oxelösunds skärgård 2030

Innehåll

Bakgrund samråd FÖP.....	3
Inkomna synpunkter.....	3
Myndigheter.....	4
Länsstyrelsen Sörmland.....	4
Sörmlandskustens Räddningstjänst	11
Statens fastighetsverk.....	12
Försvarsmakten	13
Nyköpings kommun.....	14
Övriga.....	15
Naturskyddsföreningen	15
Oxelösunds hembygdsförening	16
Sommarstugeförening Femöre 1:1.....	20
Privatperson 1	21
Privatperson 2.....	22
Privatperson 3.....	24
Ställningstaganden.....	25
Sammanfattning.....	25
Bilagor.....	25

Bakgrund samråd FÖP

Oxelösunds kommun har arbetat fram en fördjupad översiktsplan för Oxelösunds skärgård 2030. Syftet med den fördjupade översiktsplanen är att den ska bidra till ett mer samlat kunskapsunderlag gällande Oxelösunds skärgård för att förenkla och vägleda framtida beslut vid tillståndsprövningar och detaljplaneärenden.

Planförslagets geografiska avgränsning omfattar havsområdet i Oxelösunds kommun inklusive öarna med undantag för Jogersö och Femöre. Utöver de kustnära skärgårdsöarna ingår även det större Natura 2000-området beläget längre ut i skärgården. Planförslaget fokuserar på friluftsliv och turism, bevarande av viktiga natur- och kulturvärden samt utveckling av både skärgårdsbebyggelse och båtlivet. Visionen för Oxelösunds skärgård 2030 i Fördjupad översiktsplan Oxelösunds skärgård lyder: "Oxelösund, naturnära och aktiv skärgårdsmiljö".

Ett samråd har genomförts under sommaren 2017 och 11 yttranden/ synpunkter har inkommit från andra myndigheter, föreningar och privatpersoner. I detta dokument redogörs för vilka dessa är samt hur kommunen tar ställning till dessa. Dokumenten avslutas med bilagor med myndigheternas yttranden i sin helhet. Privatpersonernas samt föreningarnas yttranden i sin helhet kan begäras ut hos miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen på begäran.

Inkomna synpunkter

Myndigheter

Länsstyrelsen Sörmland

Planens omfattning och kartunderlag

Användningen och riktlinjerna för planens delområden presenteras i förslaget på separata kartor. Någon översiktskarta som visar den samlade bilden av avsedda mark- och vattenanvändningen finns inte. Länsstyrelsen anser därför att planen bör kompletteras med en översiktskarta i det hänseendet.

Kommunen gör i planbeskrivningen prioriteringar och ställningstaganden av allmänna intressen vilket är positivt och underlättar användandet av planen som vägledande dokument vid kommande beslut. Det är viktigt att de prioriteringar och riktlinjer som föreslås i planen också tydligt framgår i kartmaterialet för att underlätta användning.

Kommentar: Dokumentet är kompletterat med övergripande karta som visar mark- och vattenanvändningen.

Ett av kommunens syften med planen är att den ska fungera som vision för den framtida användningen av mark och vatten. Användningen av vattenområden berörs bara övergripande i planförslaget och redovisas inte i användningskartorna varför planen inte blir vägledande vid kommande beslut när det gäller vattenområdena. Länsstyrelsen anser att arbetet med att ta fram en fördjupad översiktsplan är en utmärkt möjlighet att även studera hur vattenområdena kan komma att användas i framtid och vilka strategier och prioriteringar kommunen ska ha för dessa. Med fördel kan kommunen i fördjupningen ange områden för verksamheter inom vattenområdena. Exempelvis bör lekomyråden för fisk identifieras, kartläggas och skyddas mot exploatering av olika slag för att inte förlora sina värden och funktioner.

Kommentar: Kommunen kommer att inleda ett arbete för att fördjupa kunskapen inom den maritima miljön och vattenanvändning för att sedan kunna peka ut vilka områden som är lämpliga för olika användningsområden.

Visioner och mål

Fördjupningen av översiktsplanen har som målsättning att skärgården även i framtiden ska karaktäriseras av en till stor del obebyggd miljö med höga natur- och kulturvärden. Befintliga natur- och kulturmiljöer ska identifieras och skyddas och även göras tillgängliga och marknadsföras för att bli en del av Oxelösunds och skärgårdens identitet. Länsstyrelsen ser positivt på denna grundinställning, som borgar för en hållbar utveckling av skärgården utan att värdena skadas.

Planens intention förespråkar en försiktig förtätning inom redan ianspråktaga områden. Det är bra att hela Oxelösunds skärgård betraktas som en särskilt värdefull miljö och att bebyggelseutvecklingen ska ske på ett kontrollerat sätt. Länsstyrelsen delar bedömningen att bebyggelsen ska utvecklas restriktivt och varsamt för att bevara landskapsbilden och de höga kultur- och naturvärdena och på så vis tillgodose riksintressena.

Riksintressen

Riktlinjerna för riksintressen, s 33, bör kompletteras med riktlinjer för riksintressen enligt 4 kap. miljöbalken och hur dessa ska prioriteras i förhållande till övriga riksintressen.

***Kommentar:** Dokumentet är kompletterat med riktlinjer för riksintressen enligt 4 kap.*

Karaktärsdrag - Naturmiljö

De gamla tallskogsmiljöerna på öarna bör lyftas fram tydligare under den här rubriken, då de verkligen är ett karaktärsdrag för Södermanlands skärgård och särskilt för Oxelösunds skärgård. Den gamla tallskogen lyfts även fram i den botaniska inventeringen av Oxelösunds skärgård från 2011. Skärgårdsnaturskog, där den gamla tallskogen ingår, är en sådan skogstyp som Sverige har internationellt ansvar för att bevara (länets skogsstrategi 2006), vilket även framgår i MKBn för den fördjupade översiktsplanen.

***Kommentar:** Dokumentet är kompletterat med tallskogsmiljöer som ett ytterligare karaktärsdrag.*

Skydd av natur

Under rubriken Naturmiljö och stycket med naturskydd tas olika skyddsformer upp. Länsstyrelsen vill upplysa om möjligheten för kommuner att enligt 7 kap. 11§ MB bilda biotopskyddsområden. Det finns 35 specifika biotoper som kan skyddas som biotopskydd, bl.a. grunda vikar. Den grunda viken på norra sidan av Beten är en intressant marin naturmiljö, bl.a. finns den hotade kransalgen Raggsträse (NT enligt rödlistan 2015), där denna skyddsform skulle kunna tillämpas.

***Kommentar:** Länsstyrelsens upplysning av biotopsskydd som skyddsform för biotoper beaktas i framtida arbete kring naturvården i skärgården.*

Fågel- och sälskyddsområden

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen ämnar föreslå ön Vinterklasen som fågelskyddsområde.

Stränder och strandskydd

Eftersom översiktsplanen hanterar skärgårdsmiljöer är det naturligt att strandskyddet kommer att vara en viktig fråga för framtida åtgärder. Flera av de föreslagna åtgärderna i översiktsplanen ser till att förbättra tillgängligheten till skärgården för allmänheten, t.ex. genom utökade möjligheter för skärgårdstrafiken att göra stopp. Det finns särskilda skäl för dispens från strandskyddet för allmännyttiga åtgärder, men platsernas specifika förutsättningar och den potentiella påverkan på den allemansrättsliga tillgängligheten och växt- och djurlivet måste tas i beaktande från fall till fall. Ett större besökarantal till små och känsliga öar kan även ha en lokal negativ påverkan.

Vid bebyggelseförtätning prövas strandskyddsfrågan med fördel genom upphävande i planförandet där planbestämmelser bör införas för att styra utformningen av ny bebyggelse så att allmänna intressen samtidigt kan tillgodoses. Länsstyrelsen delar dock kommunens syn på stor restriktivitet när det kommer till fortsatt bebyggelse i skärgårdsmiljön.

Maritima naturmiljöer

Kunskapsläget generellt för skärgårdens marina miljöer är bristfällig, det är bra att det tas upp att kunskapen i stor utsträckning saknas och det är positivt att kommunen vill fördjupa kunskapen inom det området.

Riktlinjer för naturmiljö

Under denna rubrik står det att nyckelbiotoper ska bevaras. I den nyckelbiotopsinventering som dåvarande Skogsvårdsstyrelsen genomförde 1996 identifierades flera nyckelbiotoper, främst tallskog och ädellövskog, i Oxelösunds skärgård. Alla öar blev inte inventerade och ny kunskap har tillkommit därefter bl.a. efter de inventeringar som kommunen låtit utföra under senare år. Sammantaget visar det på att det inom planområdet finns fler områden, främst tallskogar, som borde vara registrerade som nyckelbiotoper.

***Kommentar:** Dokumentet är kompletterat med riktlinje angående att uppdatera antalet registrerade nyckelbiotoper i takt med att kunskapsunderlaget vuxit kring dessa.*

Grön infrastruktur

Länsstyrelsen vill informera om att det i framtida planering kommer att bli viktigt att belysa och beskriva hur landskapets gröna infrastruktur hanteras i kommunernas planer. Grön infrastruktur handlar om att peka ut, analysera och stärka sambanden i naturen. Det är viktigt att betona att naturen i skärgården utgörs av en mängd olika livsmiljöer både under och över vattnet och att dessa har ett samband med andra liknande miljöer i närheten och med resten av den sörmländska skärgården. För skogarna som domineras av tall och visst inslag av ädellövmiljöer är sambanden eller närheten till fastland och närliggande skärgårdsöar med liknande livsmiljöer avgörande för deras fortlevnad. Länsstyrelsen har fått ett regeringsuppdrag att hjälpa till med att ta fram planeringsunderlag för grön infrastruktur. Underlagen kommer kunna bli ett stöd för kommunen i sin planering.

***Kommentar:** Inför arbetet med den kommunövergripande översiktsplanen genomförs en inventering när det gäller gröna spridningskorridorer och grön infrastruktur. Denna inventering kommer att ligga till grund för de ställningstaganden och riktlinjer som tas fram i den kommunövergripande översiktsplanen. Vad gäller grön infrastruktur och gröna spridningskorridorer i skärgården så kommer detta alltså hanteras i översiktsplanen.*

Förstudie kulturmiljö

Det är bra att en översiktlig förstudie av kulturmiljön i Oxelösunds skärgård har tagits fram, vilket Länsstyrelsens framförde i samråd om avgränsning av MKB. Genom förstudien har kulturvärdena blivit tydliggjorda och analyserade. Riktlinjer och rekommendationer har tagits fram vilket borgar för att kulturmiljövärden kan tas om hand i efterföljande plan- och bygglovsprocesser. Förstudien bör även knytas till det övergripande kommunala kulturmiljöprogram som nu är på väg att tas fram, med ekonomiskt stöd från Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen delar bedömningen att områden med känslighetsnivå A bör utredas vidare genom fördjupade kulturmiljöinventeringar, områden med känslighetsnivå B genom översiktliga kulturmiljöutredningar medan de generella riktlinjerna och lagkrav bör gälla för områden med känslighetsnivå C. Inom dessa områden bör varsamhetskravet och förvanskningförbudet enligt PBL 8 kap. 13 och 17 §§ tillämpas.

Eftersom bebyggelseinventeringar och kulturmiljöutredningar saknas för skärgården är det angeläget att de inventeringar som listas i förstudien genomförs.

Generella riktlinjer kulturmiljö

Det är bra att de generella riktlinjer för den inre och yttre skärgården som anges i förstudien av kulturmiljön har införlivats i den fördjupade översiktsplanen. I riktlinjerna för den inre skärgården, s 44 i FÖP, bör även riktlinjer för fritidshusbebyggelse enligt förstudien s 18 tas med. För riktlinjen ny bebyggelse i yttre skärgården bör förutom naturvärden även kulturvärden tas med.

Kommentar: När det gäller förstudien av kulturmiljön fungerar förstudien som ett rekommenderande dokument där kommunen tagit ställning till vilka rekommendationer som ska fungera som riktlinjer i Oxelösunds skärgård 2030. När det gäller riktlinjer för fritidsbebyggelsen behandlas dessa i den kommande uppdateringen av aktuella "riktlinjer för bebyggelseutveckling". Denna uppdatering kommer att ske i samband med framtagandet av den kommunövergripande översiktsplanen.

Den sörmländska skärgården är en väsentlig del av länets kulturmiljöprofil, men dess bebyggelse har hittills skyddats i mycket liten utsträckning. Under *skydd av kulturmiljöer*, s 46 i FÖP, bör det därför finnas ett resonemang om hur kulturhistoriskt värdefull bebyggelse bör skyddas. Det är angeläget att kommunen i detaljplan eller områdesbestämmelser ger denna typ av bebyggelse ett skydd genom lämpliga planbestämmelser och rivningsförbud. I synnerhet gäller det för områden med känslighetsnivå A och B. Ett sätt kan vara att inrätta kommunala kulturreservat, i likhet med de naturreservat som föreslås.

Länsstyrelsen har i en ny strategi för byggnadsminnen angivit att bl.a. bebyggelse vid kusterna och i skärgården hör till de bebyggelsekategorier som bör prioriteras som byggnadsminnen i framtiden. Länsstyrelsen ser positivt på att utvecklingsområden för kulturmiljö pekats och att kulturmiljön ses som en resurs att ta tillvara och utveckla, till exempel för att gynna besöksnäringen. Kommunen utreder på sikt möjligheten att skapa en digital plattform för skärgårdens kulturmiljöer vilket även det är positivt. Det är även angeläget att utveckla den fysiska tillgängligheten, t ex genom tillgänglighetsanpassningar för funktionshindrade, skärgårdsturer och informationstavlor. Skärgårdens koppling till Oxelösund som industristad kan också lyftas fram för att locka "industriturister" såväl som natur- och kulturintresserade.

Fornlämningar

Fornlämningar har inte alltid en tydlig markering ovan mark. Det innebär att fler lämningar än de som är kända idag kan finnas i skärgårdsområdet. En ändring i Kulturmiljölagen som infördes 2014 innebär att varaktigt övergivna lämningar som kan antas vara äldre än 1850 utgör fornlämning. Det finns ett behov av nya inventeringar avseende fornlämningar och kulturlämningar vilket påpekas i förstudien. Inför detaljplanering blir det aktuellt med arkeologiska utredningar enligt Kulturmiljölagen inom områden där fornlämningsbilderna är oklar och det finns risk för att fornlämningar ligger dolda under markytan. Även under vattenytan kan det förekomma lämningar som inte är kända idag.

Ett förtydligande i planen när det gäller Kulturmiljölagen är att till fornlämningar hör ett så kallat *fornlämningsområde*, detta nämns i miljökonsekvensbeskrivningen.

Det är bra att fornlämningar under vatten uppmärksammas då de löper risk att skadas vid ledningsarbeten och muddringar.

Länsstyrelsen rekommenderar att skötselplaner upprättas för fornlämningsmiljöerna, det ger goda förutsättningar för ett långsiktigt bevarande och ökar tillgängligheten till lämningarna.

Kommentar: *Rekommendationen angående skötselplaner för fornlämningsområden noteras. Kommunen tar med rekommendationen i det fortsatta arbetet med skärgårdens kulturmiljö.*

Riktlinjer Boende

Det är bra att försäljning av arrenden primärt ska föregås av detaljplaneläggning för att reglera fastighetsbildning och bebyggelseutveckling. När känsliga kulturmiljöer berörs kan en MKB för kulturmiljö eller kulturmiljöutredning behöva tas fram.

Länsstyrelsen delar synen att riktlinjerna för bebyggelseutvecklingen i skärgården behöver aktualiseras genom uppdatering av skriften "Bygg varsamt – rekommendationer för bebyggelse utanför detaljplanerade områden i Oxelösunds kommun" (2002). Dokumentet bör revideras utifrån innehållet i förstudien för kulturmiljön i skärgården.

Vatten och avlopp

Kommunen bedömer att sjöförlagda VA-ledningar inte bör utföras i skärgården och att boende på öarna får anordna enskilda eller gemensamma avloppslösningar, kommunen förordar torra lösningar för toalettavlopp/avfall. Länsstyrelsen bedömer att bebyggelse på öar som ofta har tunna jordlager och svårighet att anordna avloppsanordningar bör vattenspolande toaletter inte tillåtas. Om kommunen trots detta väljer att tillåta vattenspolande toaletter bör hög skyddsnivå tillämpas för såväl näringsämnen som bakterier.

I områden som kommer omfattas av detaljplan bör kommunen ta ansvaret (verksamhetsområde) för vatten och avlopp. Detsamma gäller för de eventuella planerna om anläggning för övernattnig på Ålö.

Kommentar: *Länsstyrelsens bedömning angående enskilda avlopp beaktas i det fortsatta arbetet med skärgårdens VA samt i den kommande kommunövergripande VA-planen som kommunen avser att ta fram. Rekommendationen angående verksamhetsområden beaktas i det fortsatta arbetet med VA i skärgården.*

Miljö kvalitetsnormer för vattenförekomster

Kustvattnets kvalitet är en viktig förutsättning för hela kustområdets utveckling. Frågor som berör vattenkvalitet och hur en bättre status ska uppnås är komplexa och svåra frågor, men ägnas med tanke på hur avgörande de är för Oxelösunds skärgårds utveckling väldigt lite utrymme i planen.

Fler människor i skärgården ökar belastningen på enskilda avlopp vilket bidrar till övergödningen av Östersjön. Detta kan bidra till sämre vattenkvalitet, alltså i motsatt riktning mot vattendirektivets mål om miljö kvalitetsnormerna. Hur detta ska förhindras är en fråga som behöver belysas. Med ökad båttrafik kommer grumling och propellermuddring troligtvis öka, det kan orsaka stora förändringar

på bottenlivet och försämra miljö kvalitetsnormerna, även detta bör beaktas i MKBn.

Länsstyrelsen efterlyser en beskrivning av områdets vattenförekomster och hur kommunen ska agera för att följa vattendirektivets åtgärdsprogram som gäller kustvattnet och bidra till att vattenkvaliteten förbättras inom utsatt tidsram i direktivet.

Kommentar: Dokumentet är kompletterat med en beskrivning av skärgårdens vattenförekomster. Dokumentet är även kompletterat med vilka åtgärder som kommunen genomför ur åtgärdsprogrammet som rör skärgården.

Industrins influensområde

Delar av det eventuella detaljplanområdet på Furön ligger inom industrins influensområde vilket bör beaktas i kommande planläggning.

Kommentar: Synpunkten beaktas i kommande planarbete.

Planförslaget

Synpunkter- Kulturmiljö

Det är bra att kommunen avser att tydligt reglera bebyggelsens utveckling genom detaljplan eller områdesbestämmelser. Det är angeläget kulturhistoriskt värdefull bebyggelse samtidigt ges ett skydd.

Riktlinjerna för bebyggelseutveckling s 63 FÖP bör utvecklas och preciseras i led med de generella riktlinjerna i förstudie kulturmiljö, s 18 och 37. Det gäller utformning och placering av ny bebyggelse, fritidshusbebyggelse, skärgårdshemman, kommunikationer och kontraster mellan fastland och skärgård. Dessa riktlinjer är viktiga för att landskapsbilden ska hållas intakt, vilket också påpekas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Kommentar: Som tidigare nämnt, har kommunen som avsikt att uppdatera gällande riktlinjer för bebyggelse utanför detaljplanerat område. Idag preciseras dessa i skriften "Bygg varsamt – rekommendationer för bebyggelse utanför detaljplanerade områden i Oxelösunds kommun" (2002). I den uppdaterade versionen kommer hela Oxelösund att behandlas med skärgården inräknad. Därför avvaktar kommunen att ta ställning till bebyggelsens utformning och placering.

I riktlinjerna för respektive del av skärgården, s 67, saknas många riktlinjer som anges i förstudien av kulturmiljön. FÖP:en bör kompletteras med dessa. Det gäller t ex riktlinjer för Ålö, Korsholmen, Bjurshalsen, Hasselö, Lilla och Stora Åpskär, Vinterklasen, Högsten/Högskär och Beten. Även känslighetsnivåerna bör föras in i FÖP:en.

Kommentar: Då förstudien endast är en rekommendation har kommunen valt att ta med de riktlinjer som kommunen kan stå för. Detta gör att riktlinjerna i Oxelösunds skärgård 2030 inte alltid är samma som rekommenderade riktlinjer i förstudien.

I avsnittet om Hävringe s 74 FÖP bör öns höga kulturvärden förutom båken beskrivas, se förstudien kulturmiljö. Det är bra att ytterligare bebyggelse på ön inte ska tillåtas. Till avsnittet om Högsten och Högskär kan tilläggas: Här finns också uppdragsplatser för båtar kantade av sten, s.k. båtlänningar.

Kommentar: Dokumentet kompletteras med föregående synpunkter angående Hävrings kulturvärden och uppdragsplatser på Högsten och Högskär.

Synpunkter- Naturmiljö

Stora Äspskär är ett område som föreslås bli ett kommunalt naturreservat. I direkt anslutning öster om finns Hasselö och Hasselö-Bergö, dessa områden är utpekade i kommunens naturvårdsplan för skärgården som A eller B- områden dvs områden som håller naturreservatsklass eller nära naturreservatsklass. I den fördjupade översiktsplanen under Riktlinjer för naturmiljö står det att sådana områden ska bevaras och skyddas från exploatering. Länsstyrelsen har ett regeringsuppdrag att säkerställa att alla Natura 2000-områden har ett ändamålsenligt skydd. Enligt Naturvårdsverkets vägledning innebär det tex. att naturtyper i skog ska ha ett formellt skydd och att naturtyper i odlingslandskapet hävdas och har åtagande i miljöstödsystemet. Inom båda Natura 2000-områdena Furholmen och Hasselö-Bergö finns arealer skogliga naturtyper (västlig taiga och ädellövskog) som länsstyrelsen bedömt inte har ett ändamålsenligt skydd. För Furholmen föreslås det i förslaget att ett kommunalt reservat bildas på sikt, vilket är i linje med vägledningen. På Hasselö-Bergö anges att naturvårdens intressen prioriteras, men inget formellt skydd är föreslaget i den fördjupade översiktsplanen.

Länsstyrelsen föreslår att kommunen även överväger om Stora Äspskär tillsammans med Hasselö och Hasselö-Bergö kan bilda ett stort sammanhängande kommunalt naturreservat samt att kommunen i så fall även överväger ett marint syfte.

Kommentar: Kommunen inkluderar Länsstyrelsens förslag om ett sammanhängande reservat i framtida arbete med skärgårdens naturvärden och maritima värden. Dock väljer kommunen att inte ta hänsyn till förslaget i FÖP-dokumentet.

Natura 2000-området Hävrings-Källskären samt den närliggande ö-gruppen Grässkären ingår i ett område som Länsstyrelsen utreder för att eventuellt inrätta ett naturreservat med marint syfte.

MKB - Synpunkter på utformning

I MKB:n bör vattenverksamheter behandlas separat såsom miljöfarlig verksamhet, s 71.

Kommentar: MKB:n kompletteras med ovanstående synpunkt.

Sörmlandskustens Räddningstjänst

Sörmlandskustens räddningstjänst lämnar följande kommentarer:

Fördjupad översiktsplan

Miljöfarliga verksamheter

Planområdet angränsar mot industriområde med verksamheter som klassas som miljöfarliga enligt miljöbalken. Verksamheterna SSAB, AGA och Oxelösunds hamn klassas även som farlig verksamhet enligt Lagen om skydd mot olyckor (LSO) då verksamheten innebär fara för att en olycka ska orsaka allvarliga skador på människor eller miljö. Verksamheterna klassas även som Sevesoverksamheter enligt Lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen). Klassificering av farliga verksamheter och Sevesoverksamheter sker av Länsstyrelsen.

Utsläpp och olyckor

Gränsen mellan kommunal och statlig räddningstjänst är inte endast vid strandlinjen. Det är även kommunal räddningstjänst inom hamnområden.

Beredskap

Räddningstjänstens räddningsbåt ligger inte i åretrunt.

Miljökonsekvensbeskrivning

Ingen erinran.

Kommentar: *Samtliga kommentarer från Sörmlandskustens räddningstjänst noteras och kompletteras i dokumentet.*

Statens fastighetsverk

Statens fastighetsverk (SFV) har tagit del av handlingarna fördjupad översiktsplan för Oxelösunds skärgård.

Geografiskt berörs SFV främst genom markägarinnehavet med öarna Högsten-Högskär, Fågelskär samt i den yttre skärgården med ön Hävringe och Källskären.

Det är lovvärt att planen tar ett helhetsgrepp för skärgårdens utveckling med en tydlig vision av skärgårdens öar och vattenområden. SFV ser positivt på identifiering och kartläggning av ö-miljöernas värdefulla natur- och kulturmiljöer såsom naturreservatet Fågelskär, Natura 2000 området i yttre skärgården där det finns ett vårdprogram för det statliga byggnadsminnet Hävringe båk och en beskrivning av ön i övrigt.

SFV utgår från att ovannämnda skydd tillvaratas i planarbetet och har därför inget att erinra mot samrådshandlingen.

Kommentar: *Yttrandet noterat.*

Försvarmakten

Försvarmakten har inget att erinra i rubricerat ärende.

I Oxelösunds kommun finns inga öppet redovisade riksintressen för totalförsvarets militära del, vilket beskrivs i plandokumentet. Försvarmakten önskar också att texten kompletteras med att hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför, och högre än 45 m inom, sammanhållen bebyggelse. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt måste skickas på remiss till Försvarmakten.

Avseende utpekade vindkraftsområde ser Försvarmakten positivt på att det tydligt anges att Försvarmakten inte accepterar etablering av vindkraftverk då det innebär påtaglig skada på riksintressen för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess. Vidare är det positivt att kommunen tydligt anger att det i dagsläget krävs ett regeringsbeslut för att kunna genomföra en vindkraftsetablering i det utpekade området.

Kommentar: Yttrandet noterat.

Nyköpings kommun

Sammanfattning

Planförslaget är ett genomarbetat dokument som kan användas som underlag till Nyköpings kommuns översyn av ÖP och kommande Havsplan. För flera av de föreslagna åtgärderna är Nyköpings kommun intresserad av ett gemensamt arbete alternativt samarbete.

Synpunkter

Nyköpings kommun ser fram emot samarbete sinsemellan kommunerna vad gäller kust- och skärgårdsfrågor.

Avgränsningen av riksintresseområde för kring energiproduktion i den yttre delen av skärgården ligger i linje med Nyköpings kommuns ställningstagande i ÖP.

Nyköpings kommun önskar att möjligheten att skärgårdstrafiken även kan anlöpa turistmål i Nyköpings kommun undersöks. Dialog kring eventuellt samarbete om ett program för marknadsföring av skärgården i båda kommunerna är önskvärt. Nyköpings kommun ser också positivt på att Oxelösunds kommun utreder möjligheten att skapa en digital plattform för skärgårdens kulturmiljöer och ser gärna fortsatt dialog om detta kan omfatta båda kommunerna.

I planförslaget anges att båtplatser och uppläggningsplatser bör utvecklas inom redan ianspråktaga områden. Nyköping kommun stöder detta förhållningssätt och ser positivt på dialog och eventuellt samarbete kring båt- och uppläggningsplatser.

Nyköpings kommun är intresserad av ett samarbete kring framtagande av en Havsplan för Östersjön.

Nyköpings kommun bedömer att konsekvensbedömningen är välgrundad.

Frågan om permanentboende i skärgården berörs inte i planförslaget. För Nyköpings kommun är det önskvärt att få mer information kring hur Oxelösunds kommun ställer sig till en permanentning av de fritidshus som finns på öarna idag.

I miljökonsekvensbeskrivningen saknas en sammanfattande bedömning i tabellform av de tre olika alternativen.

Kommentar: *Yttrandet mottaget. Vad gäller permanentboende är det en fråga som kommer att diskuteras i kommande arbete kring att uppdatera bebyggelseriktlinjer för områden utanför detaljplanelagt område. Detta kommer även att diskuteras i framtagandet av respektive detaljplan. Dokumentet kompletteras med sammanfattning av de tre alternativen i MKB:n.*

Övriga

Naturskyddsföreningen

Vi tackar för förra årets (25/10) överläggning med planförfattarna om utgångspunkterna för planeringsarbetet och finner nu att planförslaget har getts en tillfredsställande inriktning i fråga om skydd och hänsyn till skärgårdens miljö, naturvärden och den biologiska mångfalden. Men förslaget brister i åtminstone ett avseende.

Buller från båtar och vattenskotrar kan ge allvarliga störningar på djurlivet. Ökade båtrörelser leder till ytterligare buller. Bullret måste hållas nere i särskilt känsliga miljöer. För att minska störningar finns det möjlighet att inrätta speciella s.k. hänsynsområden i skärgården. De kan handla om t.ex. fartbegränsningar och förbud. I planförslaget påpekas att det är lämpligt att identifiera hänsynsområden. Men några sådana har inte identifierats.

Vi menar att planförslaget inte kan antas förrän det även finns genomtänkta förslag till hänsynsområden. Vi medverkar gärna vid urval och avgränsningar. Som ett alternativ kan tänkas att ett beslut att anta planen kombineras med ett uttryckligt beslut att kommunen ska låta utarbeta hänsynsområden inom en viss angiven rimlig tid.

Kommentar: Kommunen har som avsikt att utreda Oxelösunds vattenanvändning. I denna utredning ingår även att hänsynsområden identifieras och pekas ut. Något tidsperspektiv på detta har dock inte diskuterats.

Oxelösunds hembygdsförening

Riksintresse kust och skärgård (sid 82)

Värdena kan berikas om planen samtidigt förbättringar, såsom mer information om olika turistmål och besöksvärda platser i skärgården, ökad tillgänglighet samt förbättrad avfalls- och avloppshantering m.m.

Kommentar: Otydligt, vad menas? Är det ett försök till sammanfattning?

Naturmiljö/Ädellövskog (sid 82)

Det bör utredas om det finns fler öar i skärgården som är av sådan karaktär att de bör skyddas genom exempelvis beslut om naturreservat, biotopskydd eller naturvårdsavtal. Detta för att följa och arbeta i enlighet med Södermanlands skogsstrategi samt att bidra till det nationella miljö kvalitetsmålet Levande skogar.

Kommentar: För Ålö önskar vi en dialog om ett framtida naturvårdsavtal som samverkar med den inventering och den skötselplan som utarbetats för gårdstunet på Ålö skärgårdshemman och den vård- och underhållsplan för Ålö skärgårdshemman som utarbetats av Sörmlands Museum med ekonomiskt stöd av Länsstyrelsen i Södermanlands län.

Kulturmiljö (sid 83)

De riktlinjerna som är dragna för olika delar av skärgården och för vissa specifika öar bedöms ge positiva konsekvenser ur natur- och kulturvärdes perspektiv samtidigt som den värdefulla och karaktäristiska landskapsbilden av skärgården bibehålls. För specifika rekommendationer, se översiktlig kulturmiljöutredning.

Kommentar: I beskrivningen av den "Södra skärgården" i avsnittet "Nutida skärgården" sidorna 27- 28 saknas beskrivningen över Hamnskär. I "översiktlig kulturmiljöinventering" verkar det finnas en namnförvirring mellan namnen på Högsten som också ibland benämns Högskär och Hamnskär. Det gäller även i mkb sid 10.

Vår uppfattning är att Hamnskär bör beskrivas skilt från Högsten/Högskär i planförslaget, mkb och översiktlig kulturmiljöinventering.

Dessutom finns skillnader i indelning mellan innerskärgård och ytterskärgård i planförslaget, miljökonsekvensbeskrivning (mkb) och översiktlig kulturmiljöinventering.

Vår uppfattning är att Hamnskär i planförslaget beskrivs inom "Södra skärgården" och omfattas av "Riktlinjer för södra skärgården"(bl a sid 73) i miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs inom "Södra skärgården" (bl a sid 10) i översiktlig kulturmiljöinventering beskrivs inom Kulturmiljöer i den inre skärgården och att även Högsten/Högskär beskrivs där. (bl a sid 5, 37)

Båtbottentvätt

Vid borttagning av bottenfärger från båtar är det av stor vikt att ha tillbörlig rening och uppsamling av färgrester vid båtbottentvättarna då gammal målarfärg skrubbas bort i tvätten.

Kommentar: Båtbottentvätt med spolplatta behövs i Sandviken. Båtbottentvätt utan upptagning av båten borde kunna utvecklas med robotteknik så att färgrester och sliprester med sugteknik hamnar i slamtankar och inte i det omgivande vattnet. När kommer tvättautomaten för båtar?

Bränsle

Ur miljö- och hållbarhetssynpunkt vore det optimalt om en omarbetning av båtmacken samtidigt innebar en utveckling där även mer miljövänligt bränsle som exempelvis alkylatbränsle på pump eller HVO (Hydrotreated Vegetable Oil) erbjöds. Genom att öka möjligheterna att enkelt tanka miljövänligt bränsle kan en utökad båtutrustning ske utan ökade påfrestningar på naturvärdena och spridning av skadliga ämnen i havet.

Kommentar: Utvecklingen och användningen av elbilar ökar. För att minska utsläpp av bränslen och avgaser i luft och vatten är en övergång till el eller hybriddrivna båtar nödvändigt på sikt. För att stimulera detta kan laddningsstolpar installeras vid båtplatser för eldrivna båtar. Dessa båtplatser kan också ha reserverad parkeringsplats för elbil som också kan använda samma laddningsstolpe för elbilen. Denna lösning kan med fördel erbjudas de stugägare som har Gamla Oxelösund och Sandviken som fastlandsbrygga för sitt fritidsboende på öarna.

Avfall

Förstärkning kan ske av tömningsmöjligheter med sortering på fastlandet eller småbåtshamnarna, utsättning av sopkärl på frekvent besökta öar, utökad latrintömning eller till och med kommunal uppsamling av sopkärl via båt för boende. Om sopkärl sätts ut är det viktigt att de töms med regelbunden frekvens eftersom överfyllda kärl ofta leder till stor nedskräpning när människor fortsätter att tömma sina sopor intill överfyllda kärl och fåglar och andra djur kan riva ut och sprida innehållet.

Kommentar: På Ålö gäller att besökare tar med sig det som är återvinning och avfall till fastlandets återvinningsstationer och avfallshantering. Vi har "utropat" Ålö till "Grön Ö". Komposterbart hanteras i mulltoa och komposter. För att detta ska fungera behövs tydlig information och utökad mottagningskapacitet för källsortering och avfall i Gamla Oxelösund/Sandviken.

El och Energi

För att minimera anläggningspåverkan i området samt styra mot mer hållbara system bör kommunen öka informationen om alternativ elproduktion och stötta samt uppmuntra boende att välja solcellslösningar, småskaliga vindkraftverk eller gemensamhetslösningar där boende har behov av elförsörjning eller förstärkning i den befintliga försörjningen.

Kommentar: På Ålö skärgårdshemman finns idag inga utrustningar som kräver starkström. Om elektrisk utrustning installeras ska de försörjas med solcellslösningar.

Förslag om tillägg till planförslaget.

Kulturvårdsavtal

Oxelösunds hembygdsförening föreslår att kulturvårdsavtal används som arbetsform för att bevara, underhålla och göra kulturmiljöer tillgängliga på ett långsiktigt hållbart sätt.

De avtal och arbetsformer som reglerar nyttjanderätten över Ålö skärgårdshemman syftar till att bevara, underhålla och göra kulturmiljöer tillgängliga på ett långsiktigt hållbart sätt.

Vi föreslår att ett kulturvårdsavtal i första hand utformas för Hamnskär. Efter att inventeringar och utgrävningar genomförts har brygga, information och naturmiljön inte underhållits. Idag är Hamnskärs natur- och kulturmiljö otillgänglig.

Roddbåtsleder/roddbåtsfärja

Oxelösunds hembygdsförening föreslår att roddbåtsleder mellan närbelägna öar eller fastland och öar skapas. Detta för att öka tillgänglighet till öarnas stigar, bad, fiske, natur och kultur.

Vi föreslår att möjligheter till roddbåtsleder beskrivs i planförslaget. Exempel är roddbåt mellan Gamla Oxelösund och Furön, Bjurshalsen, Korsholmen. I norra skärgården kan roddbåtsled mellan Ålö, Östra Ålöholmen och Stora Trässö undersökas.

Mellan öar med sankmarker och smala sund kan spänger eller hängbroar typ Stendörren vara alternativ till roddbåtsled eller roddbåtsfärja.

Kommentarer till valda delar av beskrivande text

Nuvarande text på sid 28 i FÖP samrådsversion.

Ön är ett gammalt fyrvaktarboställe och har samtidigt utgjort bostäder åt tidigare lotsar sedan århundraden tillbaka. Idag är stugorna fritidshus med kopplingar till den gamla lotsverksamheten.

Vi föreslår att följande text förtydligar den historiska beskrivningen.

”Hävringe har sedan början av 1700-talet varit lotsplats. I slutet av 1800-talet, i samband med uppförande av fasta fyrar, kom fyrpersonal till ön. Den första fyren, en lykta i båken hade lotspersonalen tidigare ansvarat för. Skötseln av fyrarna drogs in 1948 då automatiska fyrar byggdes. Hävringe som lotsplats avvecklades successivt från 1967 fram till mitten av 1980-talet. Stugorna på ön är uppförda av lotspersonalen under 1900-talets första hälft för att användas som fritidshus. Idag bebos de av ättlingar till lotsarna. På udden norr om hamnen byggdes på 1940-talet tre stugor till fiskare i samband med att hamnen byggdes ut för att ge plats åt deras båtar. Dessa fiskarstugor köptes senare av lotsar och används som fritidsstugor. Två fyrbostäder finns kvar på ön som ägs av Statens Fastighetsverk och arrenderas av folk med Hävringe-koppling.”

Texter där syftningsfel ger felaktig betydelse

sid 27 ”På ön finns också rester av så kallade gistgårdar där fiskarna torkade sina nät och båtlänningar.”

sid 36 ”Den maritima historien har höga kulturhistoriska värden. Oxelösunds historia som lotsamhälle och den förbipasserande farleden har medfört att flertalet båtar förlit och hamnat på havets botten och kan beskådas genom vrakdykning.”

Källor som vi vill tillföra som underlag för delar av vårt yttrande.

Bilagor:

- 1 Ålö - inventering av naturvärden - Oxelösunds kommun, Oktober 2010
- 2 Antikvarisk förstudie Ålö – Sörmlands Museum maj 2011
- 3 Förteckning över lagskyddade fornlämningar i Oxelösund med listning över Högskär Högsten Hamnskär

Kommunens kommentarer: Yttrandet är noterat. MKB: n har kompletterats med ovan nämna synpunkter. Syftningsfel och ändringar har arbetats in i förslaget.

Vad gäller önskemål om en framtida dialog kring naturvården på Ålö beaktas detta i framtida arbete. Vad gäller tvättautomat är detta en åtgärd som i framtiden bör bli aktuell enligt dokumentets föreslagna åtgärder, dock finns ingen satt tidsplan för när förslaget genomförs. Förslaget om ledningsstolpar för båtar samt parkerade bilar intill är ett förslag som kommunen beaktar i framtida arbete kring Oxelösunds hamnar. Synpunkten om kulturvårdsavtal som form för skydd och skötsel av kulturmiljön tas även den med i framtida arbete kring skärgårdens kulturmiljöer.

Vad gäller roddbåtsleder har denna synpunkt inte beaktats i planförslaget. Frågan kan vara aktuell i senare arbete kring vattenanvändning.

Sommarstugeförening Femöre 1:1

Det framgår inte tydligt av planen att den gäller hela skärgården, inte bara öarna öster om Femöre. Det bör ändras.

Kommentar: Planavgränsningen är förtydligad i dokumentet.

I förbindelse med diskussionen om friköp bör också framhållas att områden som inte omfattas av Skärgårdsplanen också bör komma i fråga för friköp. Det gäller såväl Södra Femöre, som andra områden.

I planen uttalas att i de flesta fall ska fastighetsbildning föregås av detaljplan. Men inte i alla. Det är svårt av materialet att förstå varför i vissa fall detaljpaneläggning krävs och i andra inte.

Två viktiga delar i en detaljplan är storlek på bebyggelse och hantering av vatten och avlopp. Dessa frågor kan dock hanteras på annat sätt och är inte nödvändiga att hantera i detaljplan. Många tomter har arrenderats sedan mer än 50 år och det finns ingen eller liten anledning att ifrågasätta byggnadernas placering eller användning av marken. Områdesbestämmelser skulle kunna vara ett alternativ.

Kommentar: Synpunkten noterad. Materialet är förtydligat så att argument varför detaljplan krävs och inte krävs framgår.

Privatperson 1

Min synpunkt är att den planering som gjorts i skärgårdsplanen är tillräcklig för att starta friköpningen utan ytterligare av detaljplanering. Många tomter har arrenderats sedan 40 – 50 talet och det finns ingen anledning att ifrågasätta fastigheternas placering och användningen av intilliggande mark.

Håller kommunen ändå fast vid att detaljplaner ska göras bör detta ske skyndsamt. Med tanke på kommunens personalsituation bör detaljplanerna upphandlas för att undvika ytterligare tidsspillan. Kostnaderna för detta täcks med råge av de försäljningspriser som kommunen räknar med.

I det sammanhanget är det osunt att kommunen samtidigt går ut och "hotar" med en höjning av arrendena på 50 procent. Särskilt med tanke på att den förra höjningen innebar nära en fördubbling av arrendet.

Det är positivt att kommunen avser att rekommendera vilken typ av rening som kan anläggas på öarna. Det blir orimliga kostnader att dra ut kommunalt VA i hela skärgården. Istället borde man kunna rekommendera en lämplig lösning med hjälp av minireningsverk för grävatten (dusch, disk och tvätt) och förmultning.

Angående vattenkvaliteten är det väsentligt att kommunen ser till att SSAB följer de regler som gäller och förbättrar reningen enligt de nationella mål som satts upp.

Kommentar: Synpunkten är noterad. Vad gäller fastighetsbildning och friköp visar kartmaterialet att vissa fastighetsbildningar bör ske genom detaljplan medan andra fastigheter kan fastighetsbildas utan detaljplan. Kommunen kommer att starta ett arbete kring att fastighetsbilda skärgårdsarrenden i anslutning till att planen antagits.

Privatperson 2

I egenskap av arrendator av del av fastigheten X vill vi lämna följande åsikter/frågor om utredningen.

På sidan 73 i utredningen behandlas riktlinjer för södra skärgården. Där tar man upp öarna Beten, Högsten/Högskär samt Vinterklasen. Utöver nämnda öar omfattas även Hamnskär, Mellanskär och Ytterskär. De står inte namngivna i beskrivningen. På kartan har man markerat Ytterskär som område för friluftsliv. Mellanskär har lämnats omarkerad. Hamnskär har två mindre områden markerat för friluftsliv. Dels på den sydöstra delen men även viken på nordvästra delen av Hamnskär.

Vad menar utredningen med "Område för friluftsliv"? I det markerade området i nordvästra delen av Hamnskär finns det en vik med två bryggor, en sjöbod samt ytterligare en byggnad. Vi (genom min hustru) står som arrendator av fastigheten X. I arrendet ingår Sjöboden. Bryggorna tillhör fastighetens arrendator. Hustrun är den tredje generationen som arrenderar på Hamnskär. Släkten har haft arrendet sedan 1950-talet. Är det utredningens mening att området inklusive bryggor ska stå till allmänhetens förfogande?

Varför har man markerat Ytterskär som Område för friluftsliv, men inte till exempel Mellanskär. När det gäller Ytterskär, har hänsyn tagits till att Havsörn med jämna mellanrum gör häckningsförsök på Ytterskär?

På sidan 75 har man riktlinjer för ytterskärgården. I den 4:e punkten i riktlinjerna säger man följande: Statens Fastighetsverk får i egenskap av markägare ha den huvudsakliga ansvaret för fritidshusarrendatorernas utveckling.

Fastigheten X ägs och förvaltas av Fastighetsverket. Vid förhandlingar om arrendet behandlas ärendet ihop med Hävrings arrendatorer. Vi anser att samma skrivning om att SFV bör ansvara för områdets utveckling även bör gälla X, och Hamnskär.

Vi önskar en förklaring från handläggaren av utredningen hur man har tänkt med de två utmarkerade områden för friluftsliv på Hamnskär. Det norra eftersom vi anser att det ingår i vårt arrende och därav inte är lämpligt för allmänt friluftsliv. Det södra med tanke på att det ligger i ett utsatt läge för sjö och vind. Genom alla år har allmänheten bedrivit friluftsliv på Hamnskär. Just vid det markerade området har vi dock i princip aldrig sett någon som har bedrivit friluftsliv.

Kommentar: Synpunkten är noterad. Vad gäller att vissa öar lämnats omarkerade kan bero på att dessa inte innehar några specifika intressen.

De två utmarkerade områdena för friluftsliv på Ytterskär har i gällande strandinventering markerats som stränder betydelsefulla för friluftslivet. Inventeringen är utförd av konsult med beställning av kommunen. Då inventeringen

fungerar som en rekommendation har kommunen valt att bortse från dessa områden. Vilket betyder att dessa inte finns markerade i den nya versionen. Kommunen är medveten om att områdena för friluftsliv kan hamna i konflikt med arrendatorns sjöbod.

Privatperson 3

I egenskap av arrendator på ön Lilla Äspskär samt ställföreträdare för arrendatorn L.S som innehar ett halvt arrende får jag anföra följande.

Vår släkt har arrenderat ön Lilla Äspskär från början av nittonhundratalet och då vi uppfattat att man från kommunens sida generellt avser höja arrendena har jag tidigare haft flera kontakter med Gunilla Marklund och uppgivit att jag och övriga arrendatorer (inklusive mina släktingar som innehar övriga arrenden) är intresserade av ett utköp. Jag har vid tidigare kontakter med Gunilla Marklund uppgivit att vi även skulle kunna tänka oss att själva bekosta en lantmätare samt ta fram ett förslag till fastighetsbildning av Lilla Äspskär.

Vi vill därför framföra synpunkt/önskemål om att även ön Lilla Äspskär, som i översiktsplanen bara är markerad som "grön" fastighets regleras för att kunna möjliggöra ett eventuellt utköp. Vårt önskemål är att bevara ett sommarboende i skärgårdsmiljö och jag bifogar kontaktuppgifter nedan och vi är intresserad av att hålla en fortsatt dialog i denna del.

Kommentar: Synpunkten är noterad. Arrendet på Lilla Äspskär i den nya versionen markerat som möjlig fastighetsbildning utan detaljplan.

Ställningstaganden

Följande synpunkter har inte beaktats i dokumentet eller i framtida arbete:

- Synpunkt om att riktlinjer angående inre och yttre skärgården borde stämma överrens med förstudien för kulturmiljön i Oxelösunds skärgård.
- Synpunkten om att identifiera och peka ut roddbåtsleder.

Sammanfattning

Förutom de redaktionella ändringarna som gjorts i dokumentet har inget innehåll ändrats. Kartmaterialet har arbetats om så att det framgår tydligare vilka områden som markerats med vilka bestämmelser. Dokumentet har även kortats ner genom att utformningen av dokumentet ändrats.

Bilagor

Följande bilagor redovisas nedan i dokumentet:

Bilaga 1 – Länsstyrelsen

Bilaga 2 – Sörmlandskustens räddningstjänst

Bilaga 3 – Statens fastighetsverk

Bilaga 4 – Försvarsmakten

Bilaga 5 – Nyköpings kommun

Oxelösunds kommun
plan@oxelosund.se

Fördjupning av översiktsplan för Oxelösunds skärgård

Förslag till fördjupning av översiktsplanen för Oxelösunds skärgård har inkommit till Länsstyrelsen för samråd enligt 3 kap. 9 § plan- och bygglagen. Länsstyrelsen har lämnat underlag inför planeringsarbetet genom en sammanfattande redogörelse den 30 oktober 2015 samt muntliga synpunkter på förslag till avgränsning av miljökonsekvensbeskrivningen den 5 oktober 2016.

Under samrådet ska länsstyrelsen särskilt

- ta till vara och samordna statens intressen,
- tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. som hänsyn bör tas till vid beslut om användningen av mark och vattenområden,
- verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses, att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken följs och att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
- verka för att sådana frågor om användningen av mark och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt, och
- verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Inledning

Oxelösunds kommuns översiktsplan antogs 2010. Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan pågår och beräknas kunna antas under 2018.

Kommunen beskriver tydligt planförslagets syften och vilka förutsättningar som råder i planområdet. De allmänna intressena i området beskrivs med tillhörande riktlinjer och ställningstaganden från kommunen. Planförslaget presenteras per delområde med karta och slutligen sammanfattas konsekvenserna av planförslaget från den tillhörande miljökonsekvensbeskrivningen.

Planens omfattning och kartunderlag

Användningen och riktlinjerna för planens delområden presenteras i förslaget på separata kartor. Någon översiktskarta som visar den samlade bilden av avsedda mark- och vattenanvändningen finns inte. Länsstyrelsen anser därför att planen bör kompletteras med en översiktskarta i det hänseendet.

Datum

Dnr

2017-04-28

401-1713-2017

Kommunen gör i planbeskrivningen prioriteringar och ställningstaganden av allmänna intressen vilket är positivt och underlättar användandet av planen som vägledande dokument vid kommande beslut. Det är viktigt att de prioriteringar och riktlinjer som föreslås i planen också tydligt framgår i kartmaterialet för att underlätta användning.

Ett av kommunens syften med planen är att den ska fungera som vision för den framtida användningen av mark och vatten. Användningen av vattenområden berörs bara övergripande i planförslaget och redovisas inte i användningskartorna varför planen inte blir vägledande vid kommande beslut när det gäller vattenområdena. Länsstyrelsen anser att arbetet med att ta fram en fördjupad översiktsplan är en utmärkt möjlighet att även studera hur vattenområdena kan komma att användas i framtid och vilka strategier och prioriteringar kommunen ska ha för dessa. Med fördel kan kommunen i fördjupningen ange områden för verksamheter inom vattenområdena. Exempelvis bör lekomyråden för fisk identifieras, kartläggas och skyddas mot exploatering av olika slag för att inte förlora sina värden och funktioner.

Möjligheten finns att ansöka om KOMPIS-bidrag (kommunal planering i statlig samverkan) där just underlag för havsplanering i kommunala översiktsplaner är utgångspunkten. Bidraget kan stå för upp till 50% av kostnaderna, och under vissa förutsättningar upp till 75%, för att ta fram underlag eller plandokument som berör eller påverkar det statliga havsplaneområdet (en sjömil utanför baslinjen). Bidraget kan sökas hos Länsstyrelsen.

Visioner och mål

Fördjupningen av översiktsplanen har som målsättning att skärgården även i framtiden ska karaktäriseras av en till stor del obebyggd miljö med höga natur- och kulturvärden. Befintliga natur- och kulturmiljöer ska identifieras och skyddas och även göras tillgängliga och marknadsföras för att bli en del av Oxelösunds och skärgårdens identitet. Länsstyrelsen ser positivt på denna grundinställning, som borgar för en hållbar utveckling av skärgården utan att värdena skadas.

Planens intention förespråkar en försiktig förtätning inom redan ianspråktagna områden. Det är bra att hela Oxelösunds skärgård betraktas som en särskilt värdefull miljö och att bebyggelseutvecklingen ska ske på ett kontrollerat sätt. Länsstyrelsen delar bedömningen att bebyggelsen ska utvecklas restriktivt och varsamt för att bevara landskapsbilden och de höga kultur- och naturvärdena och på så vis tillgodose riksintressena.

Allmänna intressen

Riksintressen

Riktlinjerna för riksintressen, s 33, bör kompletteras med riktlinjer för riksintressen enligt 4 kap. miljöbalken och hur dessa ska prioriteras i förhållande till övriga riksintressen.

Datum

Dnr

2017-04-28

401-1713-2017

Naturmiljö

Karaktärsdrag

De gamla tallskogsmiljöerna på öarna bör lyftas fram tydligare under den här rubriken, då de verkligen är ett karaktärsdrag för Södermanlands skärgård och särskilt för Oxelösunds skärgård. Den gamla tallskogen lyfts även fram i den botaniska inventeringen av Oxelösunds skärgård från 2011. Skärgårdsnaturskog, där den gamla tallskogen ingår, är en sådan skogstyp som Sverige har internationellt ansvar för att bevara (länets skogsstrategi 2006), vilket även framgår i MKBn för den fördjupade översiktsplanen.

Skydd av natur

Under rubriken Naturmiljö och stycket med naturskydd tas olika skyddsformer upp. Länsstyrelsen vill upplysa om möjligheten för kommuner att enligt 7 kap. 11 § MB bilda biotopskyddsområden. Det finns 35 specifika biotoper som kan skyddas som biotopskydd, bl.a. grunda vikar. Den grunda viken på norra sidan av Beten är en intressant marin naturmiljö, bl.a. finns den hotade kransalgen Raggsträfsse (NT enligt rödlistan 2015), där denna skyddsform skulle kunna tillämpas.

Fågel- och sälskyddsområden

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen ämnar föreslå ön Vinterklasen som fågelskyddsområde.

Stränder och strandskydd

Eftersom översiktsplanen hanterar skärgårdsmiljöer är det naturligt att strandskyddet kommer att vara en viktig fråga för framtida åtgärder. Flera av de föreslagna åtgärderna i översiktsplanen ser till att förbättra tillgängligheten till skärgården för allmänheten, t.ex. genom utökade möjligheter för skärgårdstrafiken att göra stopp. Det finns särskilda skäl för dispens från strandskyddet för allmännyttiga åtgärder, men platsernas specifika förutsättningar och den potentiella påverkan på den allemansrättsliga tillgängligheten och växt- och djurlivet måste tas i beaktande från fall till fall. Ett större besökarantal till små och känsliga öar kan även ha en lokal negativ påverkan.

Vid bebyggelseförtätning prövas strandskyddsfrågan med fördel genom upphävande i planförfarandet där planbestämmelser bör införas för att styra utformningen av ny bebyggelse så att allmänna intressen samtidigt kan tillgodoses. Länsstyrelsen delar dock kommunens syn på stor restriktivitet när det kommer till fortsatt bebyggelse i skärgårdsmiljön.

Maritima naturmiljöer

Kunskapsläget generellt för skärgårdens marina miljöer är bristfällig, det är bra att det tas upp att kunskapen i stor utsträckning saknas och det är positivt att kommunen vill fördjupa kunskapen inom det området.

Riktlinjer för naturmiljö

Under denna rubrik står det att nyckelbiotoper ska bevaras. I den nyckelbiotopsinventering som dåvarande Skogsvårdsstyrelsen genomförde 1996 identifierades flera nyckelbiotoper, främst tallskog och ädellövskog, i Oxelösunds skärgård. Alla öar blev inte inventerade och ny kunskap har tillkommit därefter bl.a. efter de inventeringar som kommunen låtit utföra under senare år. Sammantaget visar det på att det inom planområdet finns fler områden, främst tallskogar, som borde vara registrerade som nyckelbiotoper.

Grön infrastruktur

Länsstyrelsen vill informera om att det i framtida planering kommer att bli viktigt att belysa och beskriva hur landskapets gröna infrastruktur hanteras i kommunernas planer. Grön infrastruktur handlar om att peka ut, analysera och stärka sambanden i naturen. Det är viktigt att betona att naturen i skärgården utgörs av en mängd olika livsmiljöer både under och över vattnet och att dessa har ett samband med andra liknande miljöer i närheten och med resten av den sörmländska skärgården. För skogarna som domineras av tall och visst inslag av ädellövmiljöer är sambanden eller närheten till fastland och närliggande skärgårdsöar med liknande livsmiljöer avgörande för deras fortlevnad. Länsstyrelsen har fått ett regeringsuppdrag att hjälpa till med att ta fram planeringsunderlag för grön infrastruktur. Underlagen kommer kunna bli ett stöd för kommunen i sin planering.

Kulturmiljö

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse och miljöer

Inom planområdet finns inga byggnadsminnen eller kyrkor skyddade enligt kulturmiljölagen. Hävringsbåken är ett statligt byggnadsminne, skyddat enligt förordning (2013:558) om statliga byggnadsminnen.

Förstudie kulturmiljö

Det är bra att en översiktlig förstudie av kulturmiljön i Oxelösunds skärgård har tagits fram, vilket Länsstyrelsens framförde i samråd om avgränsning av MKB. Genom förstudien har kulturvärdena blivit tydliggjorda och analyserade. Riktlinjer och rekommendationer har tagits fram vilket borgar för att kulturmiljövärden kan tas om hand i efterföljande plan- och bygglovsprocesser. Förstudien bör även knytas till det övergripande kommunala kulturmiljöprogram som nu är på väg att tas fram, med ekonomiskt stöd från Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen delar bedömningen att områden med känslighetsnivå A bör utredas vidare genom fördjupade kulturmiljöinventeringar, områden med känslighetsnivå B genom översiktliga kulturmiljöutredningar medan de generella riktlinjerna och lagkrav bör gälla för områden med känslighetsnivå C. Inom dessa områden bör varsamhetskravet och förvanskningsförbudet enligt PBL 8 kap. 13 och 17 §§ tillämpas.

Eftersom bebyggelseinventeringar och kulturmiljöutredningar saknas för skärgården är det angeläget att de inventeringar som listas i förstudien genomförs.

Generella riktlinjer kulturmiljö

Det är bra att de generella riktlinjer för den inre och yttre skärgården som anges i förstudien av kulturmiljön har införlivats i den fördjupade översiktsplanen. I riktlinjerna för den inre skärgården, s 44 i FÖP, bör även riktlinjer för fritidshusbebyggelse enligt förstudien s 18 tas med. För riktlinjen ny bebyggelse i yttre skärgården bör förutom naturvärden även kulturvärden tas med.

Den sörmländska skärgården är en väsentlig del av länets kulturmiljöprofil, men dess bebyggelse har hittills skyddats i mycket liten utsträckning. Under *skydd av kulturmiljöer*, s 46 i FÖP, bör det därför finnas ett resonemang om hur kulturhistoriskt värdefull bebyggelse bör skyddas. Det är angeläget att kommunen i detaljplan eller områdesbestämmelser ger denna typ av bebyggelse ett skydd genom lämpliga planbestämmelser och rivningsförbud. I synnerhet gäller det för områden med känslighetsnivå A och B. Ett sätt kan vara att inrätta kommunala kulturreservat, i likhet med de naturreservat som föreslås.

Länsstyrelsen har i en ny strategi för byggnadsminnen angivit att bl.a. bebyggelse vid kusterna och i skärgården hör till de bebyggelsekategorier som bör prioriteras som byggnadsminnen i framtiden.

Länsstyrelsen ser positivt på att utvecklingsområden för kulturmiljö pekats och att kulturmiljön ses som en resurs att ta tillvara och utveckla, till exempel för att gynna besöksnäringen. Kommunen utreder på sikt möjligheten att skapa en digital plattform för skärgårdens kulturmiljöer vilket även det är positivt. Det är även angeläget att utveckla den fysiska tillgängligheten, t ex genom tillgänglighetsanpassningar för funktionshindrade, skärgårdsturer och informationstavlor. Skärgårdens koppling till Oxelösund som industristad kan också lyftas fram för att locka ”industriturister” såväl som natur- och kulturintresserade.

Fornlämningar

Fornlämningar har inte alltid en tydlig markering ovan mark. Det innebär att fler lämningar än de som är kända idag kan finnas i skärgårdsområdet. En ändring i Kulturmiljölagen som infördes 2014 innebär att varaktigt övergivna lämningar som kan antas vara äldre än 1850 utgör fornlämning. Det finns ett behov av nya inventeringar avseende fornlämningar och kulturlämningar vilket påpekas i förstudien. Inför detaljplanering blir det aktuellt med arkeologiska utredningar enligt Kulturmiljölagen inom områden där fornlämningsbilderna är oklar och det finns risk för att fornlämningar ligger dolda under markytan. Även under vattenytan kan det förekomma lämningar som inte är kända idag.

Ett förtydligande i planen när det gäller Kulturmiljölagen är att till fornlämningar hör ett så kallat *fornlämningsområde*, detta nämns i miljökonsekvensbeskrivningen.

Det är bra att fornlämningar under vatten uppmärksammas då de löper risk att skadas vid ledningsarbeten och muddringar.

Länsstyrelsen rekommenderar att skötselplaner upprättas för fornlämningsmiljöerna, det ger goda förutsättningar för ett långsiktigt bevarande och ökar tillgängligheten till lämningarna.

Boende

Riktlinjer Boende

Det är bra att försäljning av arrenden primärt ska föregås av detaljplaneläggning för att reglera fastighetsbildning och bebyggelseutveckling. När känsliga kulturmiljöer berörs kan en MKB för kulturmiljö eller kulturmiljöutredning behöva tas fram.

Länsstyrelsen delar synen att riktlinjerna för bebyggelseutvecklingen i skärgården behöver aktualiseras genom uppdatering av skriften ”Bygg varsamt – rekommendationer för bebyggelse utanför detaljplanerade områden i Oxelösunds kommun” (2002). Dokumentet bör revideras utifrån innehållet i förstudien för kulturmiljön i skärgården.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Kommunen bedömer att sjöförlagda VA-ledningar inte bör utföras i skärgården och att boende på öarna får anordna enskilda eller gemensamma avloppslösningar, kommunen förordar torra lösningar för toalettavlopp/avfall.

Länsstyrelsen bedömer att bebyggelse på öar som ofta har tunna jordlager och svårighet att anordna avloppsanordningar bör vattenspolande toaletter inte tillåtas. Om kommunen trots detta väljer att tillåta vattenspolande toaletter bör hög skyddsnivå tillämpas för såväl näringsämnen som bakterier.

I områden som kommer omfattas av detaljplan bör kommunen ta ansvaret (verksamhetsområde) för vatten och avlopp. Detsamma gäller för de eventuella planerna om anläggning för övernattnings på Ålö.

Miljö kvalitetsnormer för vattenförekomster

Kustvattnets kvalitet är en viktig förutsättning för hela kustområdets utveckling. Frågor som berör vattenkvalitet och hur en bättre status ska uppnås är komplexa och svåra frågor, men ägnas med tanke på hur avgörande de är för Oxelösunds skärgårds utveckling väldigt lite utrymme i planen.

Den 16 december 2016 fastställde Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt förvaltningsplan med åtgärdsprogram samt miljö kvalitetsnormer för distriktets vattenförekomster, för perioden 2016–2021. Med åtgärdsprogrammet följer att antal åtgärder som kommunerna är skyldiga att genomföra enligt miljöbalken 5 kap. 3 § och 5 kap. 8 §.

Fler människor i skärgården ökar belastningen på enskilda avlopp vilket bidrar till övergödningen av Östersjön. Detta kan bidra till sämre vattenkvalitet, alltså i motsatt riktning mot vattendirektivets mål om miljö kvalitetsnormerna. Hur detta ska förhindras är en fråga som behöver belysas. Med ökad båttrafik kommer grumling och propellermuddring troligtvis öka, det kan orsaka stora förändringar på bottenlivet och försämra miljö kvalitetsnormerna, även detta bör beaktas i MKBn.

Länstyrelsen efterlyser en beskrivning av områdets vattenförekomster och hur kommunen ska agera för att följa vattendirektivets åtgärdsprogram som gäller kustvattnet och bidra till att vattenkvaliteten förbättras inom utsatt tidsram i direktivet.

I ”Miljö kvalitetsnormer för vatten, En vägledning för fysisk planering i Stockholms län” (2011) finns i Bilaga 2: Vägledning för översiktsplanering” en lista med frågeställningar och exempel på tillvägagångssätt för att sammanställa data som kan vara ett bra komplement till det fortsatta arbetet med översiktsplanen.

Länk till åtgärdsprogrammet:

<http://www.vattenmyndigheterna.se/SiteCollectionDocuments/sv/norra-ostersjon/Underlag%20till%20beslut%202016/Beslutsdokument/Formgivna%20beslutsdokument/Del%204%20-%20c3%85tg%c3%a4rdsprogram%20f%c3%b6r%20vatten.pdf>

Risker och säkerhet

Industrins influensområde

Delar av det eventuella detaljplanområdet på Furön ligger inom industrins influensområde vilket bör beaktas i kommande planläggning.

Planförslaget

Synpunkter- Kulturmiljö

Det är bra att kommunen avser att tydligt reglera bebyggelsens utveckling genom detaljplan eller områdesbestämmelser. Det är angeläget kulturhistoriskt värdefull bebyggelse samtidigt ges ett skydd.

Riktlinjerna för bebyggelseutveckling s 63 FÖP bör utvecklas och preciseras i led med de generella riktlinjerna i förstudie kulturmiljö, s 18 och 37. Det gäller utformning och placering av ny bebyggelse, fritidshusbebyggelse, skärgårdshemman, kommunikationer och kontraster mellan fastland och skärgård. Dessa riktlinjer är viktiga för att landskapsbilden ska hållas intakt, vilket också påpekas i miljökonsekvensbeskrivningen.

I riktlinjerna för respektive del av skärgården, s 67 ff., saknas många riktlinjer som anges i förstudien av kulturmiljön. FÖP:en bör kompletteras med dessa. Det gäller t ex riktlinjer för Ålö, Korsholmen, Bjurshalsen, Hasselö, Lilla och Stora Äpskär, Vinterklasen, Högsten/Högsjär och Beten. Även känslighetsnivåerna bör föras in i FÖP:en.

I avsnittet om Hävringe s 74 FÖP bör öns höga kulturvärden förutom båken beskrivas, se förstudien kulturmiljö. Det är bra att ytterligare bebyggelse på ön inte ska tillåtas.

Till avsnittet om Högsten och Högsjär kan tilläggas: *Här finns också uppdragsplatser för båtar kantade av sten, s k båtlänningar.*

Synpunkter- Naturmiljö

Stora Äspskär är ett område som föreslås bli ett kommunalt naturreservat. I direkt anslutning öster om finns Hasselö och Hasselö-Bergö, dessa områden är utpekade i kommunens naturvårdsplan för skärgården som A eller B- områden dvs områden som håller naturreservatsklass eller nära naturreservatsklass. I den fördjupade översiktsplanen under Riktlinjer för naturmiljö står det att sådana områden ska bevaras och skyddas från exploatering. Länsstyrelsen har ett regeringsuppdrag att säkerställa att alla Natura 2000-områden har ett ändamålsenligt skydd. Enligt Naturvårdsverkets vägledning innebär det tex. att naturtyper i skog ska ha ett formellt skydd och att naturtyper i odlingslandskapet hävdas och har åtagande i miljöstödsystemet. Inom båda Natura 2000-områdena Furholmen och Hasselö-Bergö finns arealer skogliga naturtyper (västlig taiga och ädellövskog) som länsstyrelsen bedömt inte har ett ändamålsenligt skydd. För Furholmen föreslås det i förslaget att ett kommunalt reservat bildas på sikt, vilket är i linje med vägledningen. På Hasselö-Bergö anges att naturvårdens intressen prioriteras, men inget formellt skydd är föreslaget i den fördjupade översiktsplanen.

Länsstyrelsen föreslår att kommunen även överväger om Stora Äspskär tillsammans med Hasselö och Hasselö-Bergö kan bilda ett stort sammanhängande kommunalt naturreservat samt att kommunen i så fall även överväger ett marint syfte.

Natura 2000-området Hävrings-Källskären samt den närliggande ö-gruppen Grässkären ingår i ett område som Länsstyrelsen utreder för att eventuellt inrätta ett naturreservat med marint syfte.

MKB - Synpunkter på utformning

I MKBn bör vattenverksamheter behandlas separat såsom miljöfarlig verksamhet, s 71.

Redaktionella synpunkter

Sid 33, rad 16: Naturvårdsverket pekar inte ut områden av riksintresse för Högexploaterad kust, det gör riksdagen.

Sid 57, rad 17: Målet är att nå god vattenstatus till 2015 2021, eller senast till år 2027

Sid 57, rad 19: År 2009 2016 fastställdes miljö kvalitetsnormer.....

Kunskapsunderlag

När det gäller marina värden finns det en rapport framtagen som kan vara ett bra underlagsmaterial MMSS – Marin modellering i Stockholms och Sörmlands län (ref: Nyström Sandman A., Didrikas T., Enhus C., Florén K., Isaeus M., Nordemar I., Nikolopoulos A., Sundblad G., Svanberg K., Wijkmark N., 2013: Marin Modellering i Södermanlands län, AquaBiota Report 2013:09).

Ytterligare ett underlagsmaterial som kan vara relevant i detta sammanhang är den kustfågelinventering som fågelföreningen Tärnan utförde 2015 på uppdrag av Länsstyrelsen.

SAMRÅDSYTTRANDE

9(9)

Datum

Dnr

2017-04-28

401-1713-2017

Rapporten är opublicerad men ska vara klar sista maj, i den framgår att de yttre delarna av Oxelösunds skärgård håller en särställning när det gäller värden för fågellivet i Södermanlands skärgård. Datat finns inrapporterat i www.artportalen.se

Övrigt

I handläggningen av ärendet har Ebba Gillbrand, Per Gustafsson (kulturmiljö), Johan Andersson, Markus Forsberg, Karl Ingvarsson, Anna Nydahl och Ulrika Schröder (natur) deltagit.

Jon Wiggh

Oxelösunds kommun
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Att: Moa Öhman
613 81 Oxelösund

Översiktsplaneyttrande för Oxelösunds skärgård, Oxelösunds kommun

Yttrandet grundar sig på nedanstående handlingar.

- Fördjupad översiktsplan, samrådsversion, daterad 2017-03-08
- Miljökonsekvensbeskrivning, samrådshandling, daterad 2017-01-30

Sörmlandskustens räddningstjänst lämnar följande kommentarer:

Fördjupad översiktsplan

- Miljöfarliga verksamheter – Planområdet angränsar mot industriområde med verksamheter som klassas som miljöfarliga enligt miljöbalken. Verksamheterna SSAB, AGA och Oxelösunds hamn klassas även som farlig verksamhet enligt Lagen om skydd mot olyckor (LSO) då verksamheten innebär fara för att en olycka ska orsaka allvarliga skador på människor eller miljö. Verksamheterna klassas även som Sevesoverksamheter enligt Lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen). Klassificering av farliga verksamheter och Sevesoverksamheter sker av Länsstyrelsen.
- Utsläpp och olyckor – Gränsen mellan kommunal och statlig räddningstjänst är inte endast vid strandlinjen. Det är även kommunal räddningstjänst inom hamnområden.
- Beredskap – Räddningstjänstens räddningsbåt ligger inte i året runt utan endast

Miljökonsekvensbeskrivning

Ingen erinran.

För Sörmlandskustens Räddningstjänst

Terese Andreasson, Brandingenjör

Tel: 0155-24 75 73

Oxelösunds kommun
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltning
613 81 Oxelösund
plan@oxelosund.se

Yttrande

Samråd om fördjupad översiktsplan för Oxelösunds skärgård, Oxelösunds kommun, Södermanlands län.

Statens fastighetsverk (SFV) har tagit del av handlingarna fördjupad översiktsplan för Oxelösunds skärgård.

Geografiskt berörs SFV främst genom markägarinnehavet med öarna Högsten-Högskär, Fågelskär samt i den yttre skärgården med ön Hävringe och Källskären.

Det är lovvärt att planen tar ett helhetsgrepp för skärgårdens utveckling med en tydlig vision av skärgårdens öar och vattenområden. SFV ser positivt på identifiering och kartläggning av ö-miljöernas värdefulla natur- och kulturmiljöer såsom naturreservatet Fågelskär, Natura 2000 området i yttre skärgården där det finns ett vårdprogram för det statliga byggnadsminnet Hävringe båk och en beskrivning av ön i övrigt. SFV utgår från att ovannämnda skydd tillvaratas i planarbetet och har därför inget att erinra mot samrådshandlingen.

Detta ärende har beslutats av Tf Utvecklingsdirektör AnnaKarin Wiberg med fastighetsrättslig specialist Mikael Holmgren som föredragande.

AnnaKarin Wiberg

Mikael Holmgren

Yttrande

Datum
2017-04-06

Beteckning
FM2017-6789:3

Sida 1 (2)

Ert tjänsteställe, handläggare

Oxelösunds kommun

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Vårt tjänsteställe, handläggare

HKV PROD INFRA Julia Eriksson

Julia.Eriksson@mil.se, 08-788 71 54

Ert datum

Er beteckning

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Yttrande avseende fördjupad översiktsplan för Oxelösund skärgård, Oxelösunds kommun, Södermanlands län.

Försvarmakten har inget att erinra i rubricerat ärende.

I Oxelösunds kommun finns inga öppet redovisade riksintressen för totalförsvarets militära del, vilket beskrivs i plandokumentet. Försvarmakten önskar också att texten kompletteras med att hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför, och högre än 45 m inom, sammanhållen bebyggelse. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt måste skickas på remiss till Försvarmakten.

Avseende utpekat vindkraftsområde ser Försvarmakten positivt på att det tydligt anges att Försvarmakten inte accepterar etablering av vindkraftverk då det innebär påtaglig skada på riksintressen för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess. Vidare är det positivt att kommunen tydligt anger att det i dagsläget krävs ett regeringsbeslut för att kunna genomföra en vindkraftsetablering i det utpekade området.

Eliasson, Martin

Tjänsteförrättande Delprocessledare Fysisk Planering, Produktionsledningens
Infrastrukturavdelning

(JER)

Postadress

Försvarmakten
107 85 Stockholm

Besöksadress

Lidingövägen 24

Telefon

08-788 75 00

Telefax

08-788 77 78

E-post, Internet

exp-hkv@mil.se

www.forsvarsmakten.se

Handlingen är fastställd i Försvarmaktens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.

Sändlista

Oxelösunds kommun

plan@oxelosund.se

För kännedom

Länsstyrelsen Södermanlands län

sodermanland@lansstyrelsen.se

Oxelösunds kommun

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

613 81 OXELÖSUND

Yttrande över remiss av fördjupad översiktsplan för Oxelösund skärgård

Sammanfattning

Planförslaget är ett genomarbetat dokument som kan användas som underlag till Nyköpings kommuns översyn av ÖP och kommande Havsplan. För flera av de föreslagna åtgärderna är Nyköpings kommun intresserad av ett gemensamt arbete alternativt samarbete.

Synpunkter

Nyköpings kommun ser fram emot samarbete sinsemellan kommunerna vad gäller kust- och skärgårdsfrågor.

Avgränsningen av riksintresseområde för kring energiproduktion i den yttre delen av skärgården ligger i linje med Nyköpings kommuns ställningstagande i ÖP.

Nyköpings kommun önskar att möjligheten att skärgårdstrafiken även kan anlöpa turistmål i Nyköpings kommun undersöks. Dialog kring eventuellt samarbete om ett program för marknadsföring av skärgården i båda kommunerna är önskvärt. Nyköpings kommun ser också positivt på att Oxelösunds kommun utreder möjligheten att skapa en digital plattform för skärgårdens kulturmiljöer och ser gärna fortsatt dialog om detta kan omfatta båda kommunerna.

I planförslaget anges att båtplatser och uppläggningsplatser bör utvecklas inom redan ianspråktaga områden. Nyköping kommun stöder detta förhållningssätt och ser positivt på dialog och eventuellt samarbete kring båt- och uppläggningsplatser.

Nyköpings kommun är intresserad av ett samarbete kring framtagande av en Havsplan för Östersjön.

Nyköpings kommun bedömer att konsekvensbedömningen är välgrundad.

Frågan om permanentboende i skärgården berörs inte i planförslaget. För Nyköpings kommun är det önskvärt att få mer information kring hur Oxelösunds kommun ställer sig till en permanentning av de fritidshus som finns på öarna idag.

I miljökonsekvensbeskrivningen saknas en sammanfattande bedömning i tabellform av de tre olika alternativen.

Urban Granström

Kommunstyrelsens ordförande